

2023 અનસિટ્રલ સાઉથ એશિયા કોન્ફરન્સ

15 સપ્ટેમ્બર 2023

2023 ની અનસિટ્રલ સાઉથ એશિયા કોન્ફરન્સ, વિદેશ મંત્રાલય (એમએઇ), અનસિટ્રલ અને ભારતીય માટે અનસિટ્રલ નેશનલ કોઓર્ડિનેશન કમિટી (યુએનસીઆઇટી) વચ્ચેના સહયોગી પ્રયાસ, ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (સીજેઆઇ) ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ દ્વારા સત્તાવાર રીતે ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. જસ્ટિસ ડી.વાય.ચંદ્રયુડે કર્યું હતું. વિદેશ રાજ્યમંત્રી (રાજ્યમંત્રી) રાજ્ય મંત્રી ડો. આ કાર્યક્રમ શ્રી રાજ કુમાર રંજન સિંહ, ભારતનાં પ્રતિષ્ઠિત એટર્ની જનરલ શ્રી આર.વેંકટરામની, યુનેસ્કોનાં સચિવ સુશ્રી અન્ના જોબીન-બ્રેટ તથા પ્રસિદ્ધ કાયદાશાસ્ત્રી , વરિષ્ઠ વકીલ અને યુએનસીસીઆઇટીનાં પ્રમુખ શ્રી ફલી એસ. નરીમાનની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો હતો.

આ ત્રણ દિવસીય સંમેલન વર્ષ 2016 માં નવી દિલ્હીમાં આયોજિત સંમેલનનું અનુસરણ છે, જેમાં યુનેસ્કોની 50મી વર્ષગાંઠની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. તેનું મુખ્ય ધ્યેય અનસિટ્રલ સાથે ભારતના સહકારને આગળ વધારવાનું અને યુનેસ્કો, ન્યાયતંત્ર, સરકારી અધિકારીઓ, શિક્ષણવિદો અને કાનૂની સમુદાય વચ્ચે સંવાદ અને સહકારને પ્રોત્સાહન આપવાનું છે.

વિદેશ મંત્રાલય (વિદેશ મંત્રાલય) ના ઇકોનોમિક ડિવિઝને રોકાણ સંધિઓ, યુએનસીઆઇટીઆરએએલ અને આર્બિટ્રેશન સાથે સંબંધિત બાબતો માટે કેન્દ્રીય કેન્દ્ર તરીકે સેવા આપવા માટે એક આર્બિટ્રેશન સેલની સ્થાપના કરી હતી. સમય જતાં, ડિવિઝને આ સંદર્ભે અનેક પરિષદો અને ક્ષમતા-નિર્માણ વર્કશોપનું આયોજન કર્યું છે, અને આ પ્રયાસને સીજેઆઇ દ્વારા યોગ્ય રીતે માન્યતા આપવામાં આવી હતી.

તેમના ઉદ્ઘાટન પ્રવચન દરમિયાન મુખ્ય ન્યાયાધીશ ડો. ડીવાય ચંદ્રયુડે 2016ની કોન્ફરન્સમાં તેમની ભાગીદારીને યાદ કરી હતી, જેમાં તેમણે આઈએસડીએસ (રોકાણકાર-રાજ્ય વિવાદ સમાધાન) સુધારાઓ પર ચર્ચા કરી હતી. તે સમયે, અનસિટ્રલે આ વિષય પર ધ્યાન આપવું જોઈએ કે નહીં તે મુદ્દો હજી પણ અનિર્ણિત હતો. ત્યાર બાદ નોંધપાત્ર પ્રગતિ થઈ છે, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, તાજેતરમાં જ બિનસંશ્લેષણ પંચે આઈએસડીએસ સુધારા અંગે પહેલો પાઠ સ્વીકાર્યો છે. તેમણે બિનકેન્દ્રીય કાર્યકારી જૂથને આ વિષય સોંપવામાં ભારતની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. વધુમાં, તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે આંતરરાષ્ટ્રીય રોકાણ કાયદાએ વિકાસશીલ દેશોને સંભવિત નુકસાન પહોંચાડી શકે છે તે માટે ટીકાઓનો સામનો કરવો પડ્યો છે. તેમણે આંતરરાષ્ટ્રીય રોકાણ કાયદામાં કોઈ પણ નવી વ્યવસ્થાનાં મહત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો, જેમાં સ્થાયી અદાલતની સ્થાપના સામેલ છે, જેથી આ ચિંતાઓનું પર્યાપ્ત સમાધાન થઈ શકે અને એ સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે હવે સમસ્યા ઊભી ન થાય. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે,

રોકાણકાર-રાજ્ય વિવાદોનું સમાધાન કરવા માટે વાજબી અને સમાન વ્યવસ્થા હાલના સમયની જરૂરિયાત છે.

રાજ્ય મંત્રી (રાજ્યમંત્રી) ડૉ. રાજકુમાર રંજન સિંહે અનસિટ્રલ સાથે ભારતના વિશેષ સંબંધો પર પ્રકાશ પાડતા કહ્યું કે, ભારત શરૂઆતથી જ અનસિટ્રેલનું સભ્ય રહ્યું છે અને શરૂઆતના 29 સભ્ય દેશોમાંથી એક છે. તેમણે દક્ષિણ એશિયાના પ્રદેશની વિવિધતા અને આ ક્ષેત્રના દેશો દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલી નોંધપાત્ર આર્થિક પ્રગતિ પર પણ ભાર મૂક્યો હતો.

ભારતના એટર્ની જનરલ શ્રી આર. વેંકટરામનીએ રોકાણ સંધિના શાસન સામેના પડકારો અને તેના પુનઃમૂલ્યાંકનની અનિવાર્યતાને સંબોધિત કરી હતી. તેમણે ભારતની આગેવાની હેઠળના વૈશ્વિક રોકાણ કાયદા પર જાહેરનામું બહાર પાડવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો અને આ સંબંધમાં નવી દિલ્હી કન્વેન્શનની સ્થાપનાની સંભવિતતા વિશે આશાવાદ વ્યક્ત કર્યો હતો.

યુનિસિટ્રેલના સેક્રેટરી સુશ્રી અન્ના જોબિન-બ્રેટે તેના કાર્યકારી જૂથો દ્વારા અનસિટ્રલ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા ઘણા પ્રોજેક્ટ્સ અને વિષયોની ઝાંખી પ્રદાન કરી હતી, તેમજ તેમની વર્તમાન સ્થિતિ અંગેની અપડેટ્સ પ્રદાન કરી હતી.

પ્રસિદ્ધ ન્યાયશાસ્ત્રી અને યુએનસીસીઆઈના પ્રમુખ શ્રી ફવી એસ નરીમાને ઉદ્ઘાટન સત્રનું સમાપન કર્યું હતું. તેમણે આંતરરાષ્ટ્રીય લવાદ પ્રણાલીને અસર કરતા મુદ્દાઓને સંબોધિત કર્યા હતા, જેમાં લવાદી પૂર્વગ્રહ પર ચાલી રહેલી ચર્ચાનો પણ સમાવેશ થાય છે. શ્રી નરીમાને આ ચિંતાઓનું સમાધાન કરવા માટે એક સુસંતુલિત અને ન્યાયસંગત મધ્યસ્થતા વ્યવસ્થા સ્થાપિત કરવાનાં મહત્ત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો.

કોન્ફરન્સના ઉદ્ઘાટન સત્રમાં સુપ્રીમ કોર્ટના જજ, દેશભરની વિવિધ હાઈકોર્ટના જજ, સિનિયર એડવોકેટ, વિશ્વભરના કાનૂની નિષ્ણાતો, શિક્ષણ જગતના પ્રતિનિધિઓ અને સરકારી અધિકારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

આ પરિષદમાં વ્યાપક એજન્ડા છે, જેમાં વૈશ્વિક અને પ્રાદેશિક નિષ્ણાતોની આગેવાની હેઠળના સત્રો છે, જે વિવિધ વિષયો પર આંતરદૃષ્ટિ વહેંચશે. તેમાં ડિજિટલ અર્થતંત્ર, એમએસએમઇ સાથે સંબંધિત મુદ્દાઓ અને તેમની ધિરાણની સુલભતા, નાદારી સાથે સંબંધિત બાબતો, રોકાણકાર-રાજ્ય વિવાદ પતાવટમાં સુધારા , આંતરરાષ્ટ્રીય વાણિજ્યિક મધ્યસ્થતા અને લવાદ પર ચર્ચા સામેલ છે.

આ સંમેલનની એક વિશેષતા એ છે કે ઉચ્ચ-સ્તરીય ગોળમેજી પરિષદ, જે બિનકેન્દ્રીય પર પ્રાદેશિક પરિપ્રેક્ષ્યની શોધ કરે છે. સંમેલનનો છેલ્લો દિવસ વૈકલ્પિક વિવાદ નિવારણના વિકાસને સમર્પિત છે, જેમાં એક સત્ર હશે, જેમાં દેશના વિવિધ પ્રદેશોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી ચાર

ઉચ્ચ અદાલતોના ન્યાયાધીશો સહિત પેનલના સભ્યો ભારતને લવાદના કેન્દ્ર તરીકે સ્થાપિત કરવાની વ્યૂહરચનાઓ પર ચર્ચા કરશે.

મંત્રાલયના ઇકોનોમિક ડિપ્લોમસી ડિવિઝને અનસિટ્રલની પ્રવૃત્તિઓમાં, ખાસ કરીને આઇએસડીએસ સુધારાના સંદર્ભમાં અને મધ્યસ્થતા માટેના મુખ્ય કેન્દ્ર તરીકે ભારતની સ્થિતિને આગળ વધારવામાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવી છે. આ કોન્ફરન્સ મારફતે મંત્રાલયનો ઉદ્દેશ કાયદાકીય સમુદાય અને નીતિ ઘડવૈયાઓ સાથે જોડાવાનો છે, જેનો ઉદ્દેશ ભારતને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કાયદામાં મધ્યસ્થતા અને ક્ષમતા વધારવા માટેના મુખ્ય સ્થળ તરીકે પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. આ પ્રયાસનો ઉદ્દેશ શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓની હિમાયત કરવાનો અને વ્યવસાય કરવામાં સરળતામાં સુધારણાની સુવિધા આપવાનો છે.

નવી દિલ્હી

15 સપ્ટેમ્બર 2023